

VITAMARINA

MAANDBLAD GEWIJD AAN ZEE-AQUARISTIEK EN ZEE-BIOLOGIE

7e. jaargang no. 11

Redactie: BOB ENTROP

november 1957.

GEWURM MET EEN WURM (vervolg van pag. 78.)

Wel waren bij de afgevallen kroon de kleine witte copopoden nog aanwezig, maar onder de miek zijn dit maar erg ongezellig uitziende dieren.

Jammer dat er wel heel veel populaire literatuur over anemonen en schelpdienren bestaat, maar zo heel weinig over de verschillende wormen. Ze verdienen veel meer aandacht voor ons zee-aquarium.

Tot op heden is het mij niet gelukt iets te vinden over de voortplanting, ook is het nog steeds een gesloten boek voor me, hoe nu precies dat "eet-proces" en de zuurstofopname verlopen, vooral wanneer de kroon afgeworpen is. Waarom werpen ze deze af????

Hebt U er wel eens opgelet, dat de Spirographis, zo mooi zijn koker kan sluiten, door vermoedelijk met de schijnvoetjes of borstels de plasticachtige binnenkoker, die mooi donker rood van kleur is, naar binnen te trekken, een klein gaatje openlatend, om als siphon te dienen. In feite zijn al de wormen - ook de wormen van onze kust - erg mooi om een plaats in ons aquarium te geven.

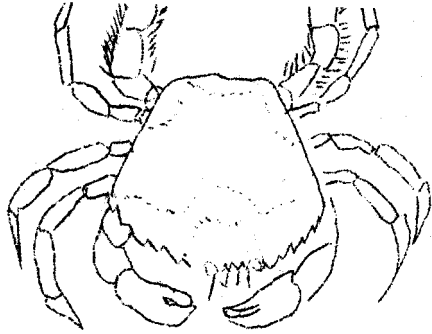
Tot voor kort lukte het mij niet, om een schelpkokerworm te vinden, wel vond ik honderden lege kokers, maar men moet ze leren zien. Heeft men er oog voor gekregen, dan ziet men er steeds meer. Bij goed laag water steekt een klein deel van de schelpkoker boven het aflopende water uit, Als men ze met het omringende zand meeneemt en in het aquarium bij de voorruit plaatst, kan men er veel schoons aan ontdekken.

Na enige ogenblikken komt de witte tentakelkrans al naar buiten en even later ziet men de kieuwstructuur ook in werking. Prachtig helder en sterk bewegelijk, enigszins gelijkend in vorm op roodhoorntjeswier, Dan begint het verder bouwen van de koker, wonderlijk snel gaat dat en als de worm tegen de voorruit ligt, laat hij daar een mooie doorzichtige opening, omdat hij de voorruit als deel van zijn schelpkoker benut.

Zo zijn er nog vele andere, zoals de kalkkokerwormen, de goudkammetjes, de zeeduizendpoten en voor wie met miek en loupe aan de gang gaat, de vele wormen uit het plankton.

Ik weet wel, wormen hebben nu eenmaal het predikaat "V I E S", maar dit gaat voor onze zeewormen, als men ze nader leert kennen, niet op.

O.van Soldt.

MACROPIPUS HOLSATUS (Fabr.)

Een "Eng" beest?

door G. van Rossum.

Het diertje is 3-4 cm groot en zit nu zowat een maand in een volglazen bakje in gezelschap van een 25 grondeltjes (*Gobius microps*) en een paar anemoontjes. We hebben het "robotje" genoemd. Toen hij (of is het een zij?) - dat is eenvoudig vast te stellen, Kijk naar het achterlijfsschild. Een wijfje heeft een U-vormig schild en een mannetje een V-vormig schild (Red.) - in de bak kwam waren de grondeltjes ontzettend nieuwsgierig en hadden zich in een kring om het krabbetje neergezet om het aan een grondig, en soms wat hardhandig, onderzoek te onderwerpen, "Het beweegt, dus in principe is het eetbaar", was de kennelijke opvatting van de visjes. Er werd dus eens flink in de achterste poot (zwempoot) gebeten, maar dat viel tegen. De oogjes en de sprieten bewegen ook, maar daar kun je zo lastig bij, want er zitten scharen voor, die gevaarlijk snel open en dicht gaan. En nu graaft het zich in het zand en heb je er niets meer aan. Teleurgesteld verspreiden de visjes zich weer. De plotselinge belangstelling voor zijn persoontje heeft de zwemkrab - (*Macropipus holsatus* (Fabr.)) - want dat bleek het te zijn, voorzichtig gemaakt wat zijn excursies in de bak betreft. Hij blijft liever bij zijn holletje, dat hij nu onder een steen heeft "ingericht" en wacht op eten, maakt groot toilet en slaapt.

Toen we met het diertje thuiskwamen, was de eerste kreet die het ontlokte: "Jakkes, wat een eng beest!" Nu is het de lieveling van iedereen, omdat hij zo netjes eet, omdat hij er zo grappig uitziet (net een robot, zegt de een; net een mannetje in een lachspiegel, zegt de ander) en omdat hij zich zo aardig schoonmaakt.

Zijn stuntelige manieren om van de ene hoek van de bak naar de ander te "zwemmen" zijn ook zeer de moeite van het aanschouwen waard. Hij gebruikt daarvoor uitsluitend zijn paar zwempoten. De "start" begint altijd met de achterkant tegen het glas of tegen een steen. De zwempootjes komen in beweging en ... er gebeurt niets. We hebben dit dus maar "proefdraaien" genoemd. Na even proefdraaien dus, gaat het beestje opeens naar boven. Het hangt dan letterlijk aan zijn maaiende pootjes en lijkt dan sprekend op een helikopter. De landing is over het algemeen nogal hardhandig. Het is meer vallen dan zachtjes neerkomen, maar het "landingsgestel" is daar ruimschoots op berekend.

De maaltijd van robotje is een waar evenement. Een stukje mossel-vlees kan het onmogelijk opeten: binnen de drie minuten is het de grondeltjes gelukt hem het stukje af te nemen, niettegenstaande de scharen en de schuilhoek, waar hij zijn maal probeert te verorberen. We hebben dus moeten overgaan tot het geven van een halve mossel met schaal. Dit gaat beter. De schaal wordt met de twee scharen aangenomen (hij komt zijn eten nog steeds niet halen). Met het voorste paar looppoten wordt de schaal vervolgens vastgehouden en de scharen brengen het eten naar de mond. Als de vissen te brutaal worden, brengt het krabbetje een schaar naar voren of grijpt daarmee de mosselschaal weer vast.

Een ander grappig moment is, wanneer de krab flink honger heeft. Dan wordt er bij het ontvangen van de mossel een soort huppeldans uitgevoerd. Het is dan net of het krabbetje wil zeggen: Hoera, nu gaan we lekker eten! Lekker eten kan robotje: zowat een mossel per dag. Niet zo'n grote teeltmossel, maar zo in orde van grootte van de helft van zijn eigen gewicht. (Weet iemand hoeveel een strandkrab precies eet in verhouding tot zijn grootte? Diezelfde vraag stellen wij meteen ook voor

... eten mosselmelk sukje mossel en ander goed, maar hoe-

(Is niet precies te zeggen, Hangt af van de grootte van het dier. Een flinke strandkrab kan wel een halve tot hele flinke mossel per dag aan (Red.))

Is de maaltijd verorberd, dan begint de krab zich uitgebreid schoon te maken, Hij legt daarbij een behendigheid aan de dag, die men hem niet zou aanzien als hij zich door de bak verplaatst, Hij beschikt trouwens over een heel arsenaal van schoonmaak-attributen in de vorm van borsteltjes en inkepinkjes. Op alle mogelijke strategische punten op de poten zitten namelijk borsteltjes van fijne haartjes. Daarmee kan het diertje willekeurig elke plek van zijn lichaam bereiken, De haarrandjes die bijvoorbeeld zijn zwempoten omzomen, worden zeer handig gebruikt om de bovenkant van het schild af te stoffen, De scherpe punten waarmee de looppoten zijn uitgerust, worden ook gebruikt, Met zijn tweede paar looppoten maakt het diertje namelijk zijn ogen schoon. Daartoe buigt het een schaar onder het lichaam, strekt de looppoot naar voren en om de schaar heen naar het oog. De rand van het schild, waar de oogsteel te voorschijn komt, wordt dan voorzichtig schoongemaakt en daarna wordt de looppoot weer gereinigd met een schaar,

De korte sprietjes (Antennen I) tussen de ogen worden met de scharen afgestoft, Die sprietten zijn trouwens ook raadselachtig, Het buitenste paar (Antennen II) hebben we nooit zien bewegen, maar het binnenste paar trilt met korte regelmatige tussenpozen, (Weet iemand waarom?) (Hierin zetelt een "reuk-smaak-orgaan" Het op en neer slaan verwekt een waterstroom, die al of niet voordelige "geurtjes-smaakjes" meevoert. Red.)

En dan te zeggen dat het "robotje" werd verwelkomd met een "Jakkies, wat een eng beest!"

HET WATER VAN DE MIDDELLANDSE ZEE

door J.H. Logemann.

In de Zeemansgidsen van de Britse Admiraliteit kunnen wij niet zelden een schat aan gegevens vinden van over de hele wereld, welke ons van nut kan zijn voor onze zeeaquariumliefhebberij.

Voor de Middellandse Zee hebben wij beschikbaar de "Mediterranean Pilot", delen I-tot en met V. Als wij deze er op naslaan, dan zien wij al dadelijk, dat deze zee in enige onderdelen te verdelen is, die ieder een eigen karakter hebben, Wij zullen er ons deze keer slechts toe beperken om een algemeen idee te geven van een zee, die velen van ons alleen maar kennen als de felblauwe plas van de prentbriefkaarten.

De Middellandse Zee kunnen wij verdelen in twee hoofdonderdelen, n.m. in twee diepe bekkens, gescheiden door een onderzeese rug, Italië, Sicilië, Malta en de Afrikaanse kust onderling verbindt. Ieder van deze bekkens kent weer enige onderdelen, die door eilanden en schiereilanden begrensd, weer min of meer een part geheel vormen,

De grootst bekende diepte in het Westelijke bekken, Westelijk gelegen vel Zuid Sardinië bedraagt ongeveer 3100 meter. In het Oostelijk bekken is deze ongeveer 4400 meter, ten Westen van Kreta.

De temperatuur is van een diepte van 180 meter tot aan de bodem vrijwel gelijk en bedraagt ongeveer 13° C, terwijl het Oostelijke bekken iets warmer is dan het Westelijke. De temperatuur direct aan de oppervlakte varieerde volgens onze eigen waarnemingen in de maanden juli en augustus van 24° tot 27° C, terwijl plaatselijk in de havens hogere temperaturen gemeten kunnen worden. Zo lazen wij in de haven van Alexandrië een temperatuur van $30,5^{\circ}$ C af op het heetst van de dag, waarbij opgemerkt moet worden, dat de diepte van het water ter plaatse slechts 18 voet bedraagt,

De Middellandse Zee ontvangt van de rivieren, die in haar uitstromen slechts een derde deel terug van het water, dat door verdamping verloren gaat. Het gevolg hiervan is, dat er een constante stroom van oppervlakte water vanuit de Atlantische Oceaan door de Straat van Gibraltar naar binnen vloeit. De snelheid van deze stroom kan 3 tot 5 zeemijl per uur bedragen (1 zeemijl = 1854 meter). Deze stroom gaat langs de Noordkust van Afrika de hele Middellandse Zee door en buigt dan naar het Noorden, om langs de Europese kust terug te keren. Zij verliest langzamerhand haar kracht naarmate zij Oostelijker komt. Behalve de aftakkingen, die op het kaartje zijn weergegeven, kan men plaatselijk zeer uiteenlopende stromingen aantreffen, veroorzaakt door bekende en nog onbekende factoren. Een van die factoren is wel de wind. Het is ook de wind, die op plaatsen, waar geen of practisch geen getijverval optreedt, zoals aan de Zuidkust van Turkije o.a. het geval is, toch een zeker verval doet ontstaan, al is dit niet meer dan 2 voet. Over het algemeen kent de Middellandse Zee slechts weinig getijverval en het is dan ook practisch niet van belang. Op enkele plaatsen kan het met springtij echter nog tot een verval van 5 à 6 voet komen.

Een andere stroom ontstaat, doordat een kleine hoeveelheid water door de Bosporus, de Zee van Marmara en de Dardanellen vanuit de Zwarte Zee wordt aangevoerd.

De verdamping van het zeewater heeft niet alleen de bovengenoemde stromen tot gevolg, maar ook het zoutgehalte wordt hoger en daarmee dus ook het soortelijk gewicht. Hierdoor zinkt het water en dit zwaardere bodemwater verdwijnt naar de Atlantische Oceaan als een West gaande onderstroom onder de reeds genoemde Oost gaande oppervlaktestroom door. Het zoutgehalte van de Middellandse Zee is groter dan dat van de Atlantische Oceaan. Het gemiddelde soortelijk gewicht bedraagt dan ook 1,028 van de eerste tegen 1,026 van de laatste. Ook hier zijn echter plaatselijk afwijkingen te vinden. Zo vond ik in het Lac de Tunis een S.G. van 1,030.

Wat het voorkomen van dierlijk leven betreft, vertelt de "Pilot" ons nog het volgende. Op gematigde diepten is een overvloed aan vis, in het bijzonder saidien en tonijn, die hier veel gevist worden. Haaien en robben worden er ook gezien, maar op diepten groter dan 365 meter is het leven minder rijk dan in de oceaan, waar het water niet van de algemene circulatie is afgesloten. Dat op de grootste diepte geheel geen leven zou bestaan, is naar ik meen ondertussen niet waar gebleken, na de duikproeven van de Franse marineofficieren Houot en Willm met hun bathyscaaf. Het voorkomen van sponzen en koralen is natuurlijk welbekend. Nergens vindt men zulke mooie rose koralen als hier, volgens de "Pilot" althans. Koraalvisserij vindt men vooral rond Kaap Bon (Tunis), zelf mochten wij echter nog nooit koraalvissera in dit gebied aantreffen. Toevallig zagen wij echter in Beirut (Libanon) nog onlangs een paar kooplieden zitten met enige manden met prachtige gevormde doch kleurloze koralen. Heïaas hadden wij net onze laatste ponden uitgegeven!

Best best zouden wij zelf dan nog willen noemen de vliegende vis-
sen en de dolfijnen, die beide in soms grote scholen zich aan ons oog vertonen. De eerste als zij voor het schip wegschieten sierlijk voort-
zwevende op hun grote borstvinnen. De laatste als ze jolig springend en
plassend op het schip toekomen om speels een poosje mee te zwemmen en
dan plotseling met z'n alle snel te verdwijnen naar ons onbekenden ver-
ten.

De Telex meldde:

INTERESSANTE CHEMISCHE ANALYSES.

De Nederlandse organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek heeft Prof. Dr. P. Groen, hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, en Dr. J. Verwey, directeur van het Zoölogisch Station van de Nederlandse Dierkunde Vereniging in den Helder, voor de tweede maal een subsidie verleend voor een onderzoek naar de betekenis van de opgeloste organische stof in zeewater.

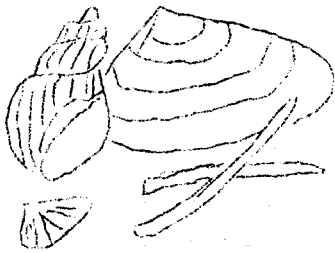
Genoemd onderzoek, dat in 1956 begonnen is, wordt onder leiding van Dr. H. Postma, hydrograaf aan het Zoölogisch Station, uitgevoerd door de Heer E. K. Duursma, doctorandus in de chemie.

Dr. Verwey vertelde, dat het bewuste onderzoek niet alleen gericht is op het bepalen van de hoeveelheid opgeloste organische stof in het zeewater maar ook - indien mogelijk - de vraag wil beantwoorden wat de oorsprong van deze organische stof is.

De organische stof is op twee manieren in het zeewater aanwezig: ten eerste als materiaal waaruit het plankton is opgebouwd, ten tweede in opgeloste toestand. Plankton is alles wat aan dieren en planten in het water zweeft en passief vervoerd wordt. De grootste planktonsoorten zijn de kwallen, de kleinste meten minder dan 1 micron (een duizendste millimeter). De hoeveelheid organische stof, aanwezig in het plankton, kan men gemakkelijk bepalen door filtreren en wegen. Moeilijk te bepalen is echter de hoeveelheid, die na affiltreren van het plankton nog in het water aanwezig is en die, hoewel 30 tot 300 maal groter dan die van het plankton zelf, toch nog maar enkele milligrammen per liter bedraagt. Deze opgeloste organische stof is vermoedelijk voor een groot deel van gestorven plankton afkomstig en enigszins te vergelijken met de humus op het land.

Het bepalen van de hoeveelheid van deze opgeloste organische stof geschiedt door gebruik te maken van het bekende feit, dat organische stoffen zoals eiwit, vet en koolhydraten, opgebouwd zijn uit de elementen koolstof, stikstof, waterstof en zuurstof. Met behulp van een speciale apparatuur kan de Heer Duursma zeer nauwkeurig van de in zeewater opgeloste organische stoffen de hoeveelheid koolstof bepalen. Daarnaast wordt met een andere apparatuur de hoeveelheid stikstof bepaald, die in de opgeloste organische stof aanwezig is. Gehoopt wordt dat de verhouding van koolstof tot stikstof in het ene gedeelte van de zee verschilt van die in een ander en dat deze verhouding enig licht zal kunnen werpen op het stadium van de afbraak van de organische stof, waarvan men de herkomst wenst te leren kennen.

De onderzoekingen van de Heer Duursma vormen min of meer een geheel met degene, die Prof. Kalle en Prof. Krey in Duitsland en Prof. Steemann Nielsen in Denemarken verrichten en welke zich bezighouden met de plankton-productie. Het volgend jaar hoopt de Heer Duursma, tezamen met genoemde onderzoekers, zeewatermonsters te onderzoeken in de Noord-Atlantische Oceaan verzameld door schepen, die onderzoek doen als onderdeel van het Geofysisch Jaar.

NAAR HET ANTWERPSE PLIOCEEN (1)

door D.A.Visker.

In de maand, die achter ons ligt, hebben enkele leden van de Malacologische Werkgroep hun aandacht in het bijzonder gewijd aan de tertiaire fossielen van het Antwerpse Pliocéen, Op 6 oktober werd een excursie gehouden naar het nieuwe 5-de havendok, bij de Kruisschans te Antwerpen, aan welke tocht deelnamen het echtpaar van Bekkum en de heren Entrop, Vriese, Strengers en Visker. In de prille ochtend van deze bijzonder mooie dag werd van het bekende adres in Scheveningen vertrokken, zodat we, na een korte koffiepauze aan de grens, omstreeks 10 uur v.m. reeds ijverig op het opgespoten terrein naast de Fordfabriek aan het verzamelen waren. Ondanks de "ruwe" behandeling, die het fossiele materiaal bij het opspuiten had ondergaan, bleek hier niettemin veel aardigs te vinden. In het bijzonder kon men hier mooie exemplaren van *Calyptraea chinensis* (het bekende Chinese hoedje) vinden en niet te vergeten *Solarrella maculata*. Laatstgenoemde schelpjes vielen vaak op door de mooie roodachtige puntjes, die als regel heel goed zichtbaar waren. De grotere stukken waren meestal ernstig beschadigd. Toch kon men na enig zoeken wel een mooie *Neptunea contraria* en exemplaren van *Voluta lamberti* te pakken krijgen, Zonder enige moeite verzamelt men bij de Fordfabriek wel 5 soorten *Chlamys*, waarvan vooral *C. opercularis* in enorme aantallen blijkt voor te komen.

Rond het middaguur werd verhuisd naar de bouwput van de nieuwe sluis, het eigenlijke doel van de tocht. In het VW-busje werd allereerst het middagmaal gebruikt, zodat daarna ongestoord kon worden verzameld. Toen eenmaal ook de werkkleding en de baggerlaarzen waren aangetrokken, waren de deelnemers niet meer te houden, Gewapend met schepjes en keukensleutels en ruim voorzien van allerlei doosjes en glazen buisjes verspreidden zij zich over het ruime terrein. Om een beeld te geven van de aard hiervan, diene het volgende.

De eigenlijke bouwput is een enorme kuil, ruim 9 meter diep en meer dan 200 meter lang. De breedte varieert tussen 50 en 100 meter. Aan de ene kant staat, als een grote muur, de reeds afgebouwde sluiswand, Zij neemt de gehele lengte van de bouwput in, Daarnaast bevindt zich het bassin, waarin men aan één zijde een drietal zandhopen vindt, Deze bleken van bijzondere betekenis te zijn. Hierover later meer, In het midden van het bassin loopt een rug aan het eind waarvan wederom enkele kleinere zandhopen liggen. In het laaggelegen gedeelte van het bassin heeft zich grond- en regenwater verzameld, Deze plek bleek bij uitstek geschikt te zijn voor werkzaamheden met de zeef. De steile wand, die men recht tegenover de afgebouwde sluiswand vindt, was op zichzelf reeds alle belangstelling waard, De fossielen werden hier namelijk nog in hun oorspronkelijke ligplaats aangetroffen en op enkele plaatsen kon men nog duidelijk de verschillende lagen herkennen, Aan de voet van deze wand vond men de restanten van wat eens een dikke schelpenbank moet zijn geweest. Geen wonder, dat onder deze gunstige omstandigheden met succes kon worden verzameld. De hele middag, die bij alle deelnemers herinneringen aan de zomer opriep, werd onafgebroken gewerkt en vele specimina van wel een kleine honderd soorten werden in de doosjes geborgen, De heer Entrop, die zo vooruitziende was geweest zijn zeef mee te brengen, daalde af in de glibberige modder en demonstreerde hoe men het beste met dit apparaat kan werken. Daarna werden de deelnemers om beurten in de gelegenheid gesteld om met de zeef een voorraad "gruis" op te doen, Dit gruis zou dan later thuis nader worden onderzocht.

Tegen het eind van de dag, toen ook de vermoeyenis zich liet gelden, zochten de deelnemers elkaar op en bewonderde men de meest opvallende vondsten. Op dat tijdstip was ook een (zeer voorlopig) overzicht verkregen van de algemene verspreiding van de fossielen op het werkkerrein. De kleine bergjes in het midden van de bouwput bleken goede vindplaatsen te zijn van *Lima subauriculata*, *Ditrupa subulata*, *Thyasira fleuosa* enz; de drie grotere zandhopen, aan de wegzijde waren de plek, waar men voornamelijk de *Glycymeris*, *Pygocardia* en *Astarte*-soorten had aangetroffen. Van de laatste vond men een overvloed aan doubletten. De schuin aflopende wand, tegenover de afgebouwde kademuur, bevatte grote aantallen *Tellina benedini*, waaronder ook veel doubletten, sommige zelfs nog mooi glanzend. Verderop in dezelfde wand vond men vooral *Neptunea contraria* en *Voluta lamberti* in flinke aantallen. Ook waren hier vele exemplaren *Laevicardium decorticatum*, doch het was heel moeilijk deze schelpen onbeschadigd in handen te krijgen.

Over het gehele terrein vond men grote aantallen *Nassarius labiosus* en *Nassarius consociatus*. Een bruinachtig, vliedun schildje, dat men ook overal kon oprapen, bleek het schelpje te zijn van een *Terebratula*-soort.

Tot slot zij nog gewezen op de onnoemelijk grote aantallen gele kalkkokertjes - restanten van een worm (geen mollusk) - met de naam *Ditrupta subulata*. Deze wijzen erop, dat onze vindplaats in zijn oorspronkelijke staat een zachte slikachtige bodem moet hebben gehad. Zeer opmerkelijk was het feit, dat in een kuil, direct grenzend aan onze bouwput, geen fossielen werden aangetroffen. Een conclusie werd hieraan niet verbonden, doch een en ander zal ongetwijfeld verband houden met het oude verloop van de kustlijn. In dit geval zijn we dan bijzonder fortuinlijk geweest met onze bouwput.

Tot zover dan de algemene indruk van deze mooie dag, Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen, dat slechts enkele zeer algemene vondsten zijn genoemd. Van de tientallen andere soorten, die werden verzameld, zullen hopelijk nog meer gegevens volgen.

Het was vijf uur namiddag, toen het gezelschap weer in het VW-busje stapte om, via een bekend adres waar moorkoppen te krijgen waren, weer huistoe te keren. Na een vlotte rit zonder incidenten Zeverde de bekwame chauffeur Entrop ons weer af in Scheveningen, waar omstreeks acht uur de eerste Antwerpen- excursie werd afgesloten.

(wordt vervolgd) D.A.V.

In verband met het bovenstaande werd tijdens de bijeenkomst op 11 november de wenselijkheid naar voren gebracht een volledige lijst van de in Antwerpen gevonden fossielen samen te stellen. De Heer van Bekkum verklaarde zich bereid deze taak op zich te nemen. Voor een goed overzicht is uiteraard de medewerking nodig van allen, die op deze vindplaats verzameld hebben. Zij worden derhalve uitgenodigd een lijstje op te maken van hun vondsten en daarbij eveneens te vermelden de aantallen van iedere soort welke door hen werd verzameld. Van de bivalven bovendien nog het aantal gevonden doubletten. Indien enkele soorten in Uw bezit nog niet gedetermineerd mochten zijn, dan is hiertoe op volgende bijeenkomsten nog steeds volop gelegenheid. De uiteindelijke lijst geeft dan ook een beeld van de algemeenheid (of zeldzaamheid) van iedere soort